

Měla jsem jít ráno k doktorovi, takže jsem vstala dřív než obvykle a vyrazila na vlak. Mám totiž doktora v sedmém městě. Využila jsem toho a vzala si s sebou knížku, kterou jsem si kdysy půjčila od kamarádky, která tam bydlí. Ve vlaku jsem knihou listovala. Pak jsem jen tak zvedla oči, abych zjistila, kde jsme, a co nevidím? Přijela jsem zastávku Vlak zrovna brzdlí v té další. Rychle jsem si zballa věci a vyřítla se na nástupiště. Měla jsem štěstí, protože zrovna přijížděl vlak v opačném směru. Vběhnu do něj, s úlevou si sednu, za chvíli chci vystoupit, jenže vlak klidně frčí dál. Byl to totiž rychlík a ten nestaví všude. A tak jsem dojela zpět domů. Lékaře už nemělo smysl řešit a navíc jsem zjistila, že kamarádkina kniha zůstala v jednom z vlaků. To je den! Mám po té ranní příhodě úplně strach, co dnes ještě vyvedu.

(Didaktis)

- 20 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je **pravopisně správně**. max. 4 body

Doporučení: Opravte pouze ta slova, u kterých jste si jisti, že jsou ve výchozím textu zapsána s pravopisnou chybou. Zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, je považován za chybu.

- 21 Přiřaďte ke jednotlivým textům (21.1–21.3) možnost (A–E), která nejlépe vystihuje charakter příslušného textu: max. 3 body

(Každou možnost z nabídky A–E můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

- 21.1 Na českých pultech se prodával čaj z Polska, který obsahoval halucinogenní látku atropin. „Čaj není vhodný k lidské spotřebě a inspekce spotřebitelům doporučuje, aby se vyhnuli konzumaci uvedeného šarže“, varují inspektoři.
- 21.2 Jistě každý z nás rád obdarovává své blízké, kolegy v práci nebo třeba spoluhráče ve sportu. Dárek by měl nejen potěšit, ale také povzbudit a měl by mít smysl. Můžete jej věnovat na narozeniny. Vánoce nebo jen tak pro radost!
- 21.3 Skvělým dárkem jsou čajové kazety nebo dárkové čaje. Připravili jsme dárkové čajové kazety, které jsou velmi lákavé a obsahují naše nejlepší čaje. Můžete si vybrat z několika druhů.
- Mnoho lidí si myslí, že zelený čaj pochází z jiné rostliny než čaj černý. Ve skutečnosti mají stejný zdroj – čajovník, jen jsou jinak zpracovány. Zelený čaj se po sklizení nechá zavazdnout a osuší se buď párou, nebo nahřítím na velkých pánvích. Tím dojde k zastavení oxidace enzymů. Čaj si uchová barvu a přirozené aroma i chut.
- V případě, že se čajové lístky fermentují, vzniká černý čaj. Během fermentace je šťáva listů vystavena působení kyslíku, kterým se mění barva listu ze zelené na černou a také chuť a aroma.

(Vzhledem k povaze úlohy nejsou zdroje textů uvedeny, upraveno.)

- A) úvaha
B) výklad
C) zpráva
D) reklamní text
E) popis předmětu

- 22 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba? 1 bod

- A) Po dvoře ve zběsilem tempu pobíhali psi, kočky i slepice.
B) Zdravotní sestry i jejich svěřenci se po obědě slunili na lavíčkách.
C) Z tábora rodičům dobré zprávy dovezou oba vedoucí i místní zdravotník.
D) Na výlet s námi šli můj bratr, jeho kamarád, náš známý z tenisu a sestřenka.

- (1) Mikrobiologům už je po delší dobu známo, že různé druhy stravy produkují různou střevní flóru, avšak nový výzkum ukazuje, ***** Bakteriální populace se podle nedávné studie měřitelně mění už v několika prvních dnech poté, co jste změnili svou stravu.
- (2) Výzkumníci předepsali dobrovolníkům dvojitou dietu – jednu založenou na živočišných produktech, jako jsou maso, vejce a sýr, a druhou, **jejíž základem tvořila zelenina**. Střevní mikrobiom reagoval téměř okamžitě.
- (3) Strava živočišného původu například omezovala počty mikrobů, kteří odbourávají sacharidy z rostlin, a vedla ke zvýšení počtu organismů, které tolerují zluč, jež pomáhá trávit tuky. „To, co si podle nás mělo vyžádat dny, týdny či měsíce, se začalo dít během hodin“, říká Eugene Chang, profesor medicíny na Chicagské univerzitě, který ke studii nepřispěl.
- (4) Rychlé změny mohly být velmi užitečné pro výzkumné lidem, říká spoluautor studie Lawrence David, docent na Dukeově ústavu pro výzkum a politiku genomu. Strava lovců-sběračů se mohla značně lišit podle toho, jaké zdroje potravin byly dostupné, a přizpůsobivost mikrobiomu zajišťovala maximální absorpci živin.
- (5) Všechny mikroby však nemusejí být jednoduše výhodné. U osob, které jedly živočišné produkty, došlo k výraznému nárůstu aktivity bakterie *Bilophila wadsworthia*, jež u myši přispívá k zánětu tlustého střeva (kolitidě). David varuje, že je předčasně prosazovat konkrétní změny stravovacích návyků. „Očekáváme, že se lidé z těchto poznatků budou snažit vyvodit, **jaká strava je lepší**“, říká David. „A chceme říci, že je velmi těžké dojít k jakémukoli zdravotnímu doporučení na základě této studie.“

(Scientific American, květen 2014, upraveno)

- 23 Která z následujících možností patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu? 1 bod
- A) že téměř nedochází ke změnám
B) že nastalé změny jsou zanedbatelné
C) že změny nastávají s ohromující rychlostí
D) že ke změnám dochází jen velmi pozvolna
- 24 Které z následujících tvrzení vyplývá z výchozího textu? 1 bod
- A) Konzumace živočišných produktů je pro lidi nevýhodná.
B) Zelenina vyvolává překvapivě rychlou reakci mikrobiomu.
C) Odlišná strava má vliv na rozdílné zastoupení bakterií ve střevech.
D) Na základě výzkumu je možné se rozhodnout pro vhodnější stravu.
- 25 Napište druh věty vedlejší, která je tučně vyznačena v první části výchozího textu: max. 3 body

- 25.1 Napište druh věty vedlejší, která je tučně vyznačena v první části výchozího textu:

- 25.2 Napište druh věty vedlejší, která je tučně vyznačena v druhé části výchozího textu:

- 25.3 Napište druh věty vedlejší, která je tučně vyznačena v páté části výchozího textu: (Odpovědi запиšte celými slovy, nepoužívejte zkratky.)

- 26 Vypište ze třetí části výchozího textu několikanasobný předmět: 1 bod